

Lenneke Overmaat verbeeldt herinneringen

Leontien van Engelen

Haarlem * Kunstenaar Lenneke Overmaat groeide in de jaren vijftig en zestig op in een groot katholiek gezin in Amsterdam. Zij onderwierp haar eigen herinneringen drie jaar lang aan een onderzoek.

Dat onderzoek onder begeleiding van Pietsjanke Fokkema resulteerde in een aantal kunstwerken die

op 23 en 24 september tussen 12.00 en 18.30 uur worden getoond in Studio 37, gelegen in het souterrain van 37PK.

Overmaat, die in het dagelijks leven een praktijk in communicatie en creatief denken heeft, maakte drie series. De serie 'Stoffes van mijn moeder' (2016) is een ode aan haar moeder die elke avond de kleren naaide voor haar negen kinderen en die dol was op stoffen en pa-

tronen. 'Wonderen van de natuur' (2017) is een herinnering aan de bos- en duinwandelingen met haar vader op zoek naar bijzondere vogels, vlinders, bloemen en planten. 'Opgroeien in een groot gezin' (2015) is de verbeelding van het onafscheidlijke samen zijn met haar tweelingzus te midden van haar andere zes zussen en broer.

Studio 37, Groot Heiligland 37 Haarlem

WERK VAN LENNEKE OVERMAAT

Uit

Grazende Zwaan vol contrasten

Paul Lips
stadsredactie@haarlemsdagblad.nl

Nieuw-Vennep * Boer Dirk wijst theatermaker Andreas Denk de weg. Denk heeft zojuist in de regen staan spelen. „Ga jij maar meteen effe onder de douche staan.” Theaterfestival Grazende Zwaan is in volle gang, regen of geen regen. De miezerige zaterdag vormt een groot contrast met de zonnige zondag in Nieuw-Vennep. Het is een prachtige formule: drie dagen theater in het polderlandschap van Haarlemmermeer, in en om landgoed en boerderij Kleine Vennep aan de Hoofdweg. Maar ja, die regen. Boer Dirk: „Er is extreem veel gevallen de laatste dagen, al dat water raak je nooit meer kwijt. Dus voor de voorstelling van 'Buurman in de natuur' zijn we eerst twintig balen stro gaan snijden.”

Die stro is zaterdagmiddag verdeeld over het zogeheten geitenweide, waar kinderen en ouders op de natgerengede tribune hebben plaatsgenomen. Daar spelen Andreas Denk en Ilija Suria de voorstelling 'Buurman in de natuur' (gebaseerd op de animatieserie Buurman en Buurman). Allerlei machines staan opgesteld, van windmachine tot dondermachine. Het publiek mag participeren. Vervolgens spelen er zich absurde scènes af met een soepkip, een hoop zwarte aarde en een bakje zonnepitten. Dat ze smerig worden blijkt voor de theatermakers geen probleem: met gezicht en lijf volgesmeerd met zwarte aarde doen

Theaterfestival op locatie in polder goed bezocht

Een bezoeker van de voorstelling 'Windstillevens' met kaplaarzen in de blubber op de zompige akker.

FOTO UNITED PHOTOS/REMCO VAN DER KRUIS

ze vrolijk hun dansjes. Grazende Zwaan is een splinternieuw locatiefestival in Haarlemmermeer, afkomstig uit de creatieve koker van Karavaan. 'Voor een portie ongeremde fantasie', is de ondertitel. De fantasie is volop aanwezig, maar sommige zaken hebben praktisch enkele voeten in de aarde. De catering bijvoorbeeld. Veel kinderen hebben na een voorstelling in de regen zin in 'een snackie' (patatje) of warme chocolademelk. Niet voorradig. Waar zijn

die foodtrucks als je ze nodig hebt, denk je dan. Troost biedt een voorstelling als 'Koning van Katoren' van De Nachtdieren, gebaseerd op het vermaarde sprookje van Jan Terlouw. Hoofdpersoon Stach moet vreemde opdrachten vervullen alvorens hij tot koning kan worden benoemd. Het levert geestige en muzikale scènes op, compleet met de ontplofende granaatappels die de auteur zo geïnteresseerd heeft bedacht. Het leerzame sprookje heeft een

mooie spanningsboog. Voor de voorstelling 'Windstillevens' van Collectief Walden is het de bedoeling dat de toeschouwers zelf een landschappelijke ervaring ondergaan. Kaplaarzen zijn aangeraden, want een wandeling door de zompige akker maakt er onderdeel van uit. Het gedachtegoed van de Franse filosoof Henri Bergson (1859-1941) komt terug in het verhaal, alsook diens conflict met Albert Einstein inzake het relatieve begrip 'tijd'.

Met ook programmaonderdelen als wereldmuziek, pretcabaret en een wildpluksafari is Grazende Zwaan een festival vol interessante contrasten. Medeorganisator Els Schipper van Karavaan is dik tevreden. „Precies zoals we het hadden bedoeld. Mede door de zonnige zondag is er toch nog heel veel publiek gekomen. Veel locatievoorstellingen waren uitverkocht. Ook volgend jaar staat op dezelfde locatie Grazende Zwaan gepland: van 14 tot en met 16 september.

Prachtige première van Andriessens Goddelijke routine

De volle Kathedrale Basiliek Sint Bavo is stil. Tot een enkele dwarsfluit begint te spelen, onzichtbaar maar te horen tot in elke uithoek van de kerk. Een prachtig helder-warm geluid, een kalme melodie die wordt omspeeld met guirlandes van snelle nootjes. Een koor valt in, spint een dun rag om de fluit. Het effect is aangenaam welluidend. De muziek evolueert tot een gezang dat een tikje zoetelijk aandoet. Een liefdevol eerbetoon aan een oude vader, dit Laudatio patris dat Jurriaan Andriessen schreef toen zijn vader Hendrik 80 jaar werd. De mooie uitvoering door fluitiste Joan Handels en de Haarlem Voices van

Sarah Barrett past naadloos in de ruime akoestiek van de Bavo. Voor de honderdste geboortedag van zijn vader schreef Jurriaan Aspetti di H.F.A. voor orgel, een compositie gebaseerd op combinaties van de noten b, f en a, de initialen van Hendrik Franciscus Andriessen. Het werk bestaat uit vier delen die in elkaar overgaan maar elk een ander karakter hebben. Gonny van der Maten speelt het afwisselende stuk zonder opsmuk en laat daarmee de muziek voor zich spreken. Een pareltje is de vertolking van De Klerks Aquarellen (1 en 2) door Haarlem Voices. De poëzie van Verlaine is volmaakt getoonzet, tonaal maar met verrassende inter-

vallen die zorgen voor een verfijnde spanning. Ontroerend mooi. Dat geldt ook voor Hendrik Andriessens Sonnet voor koor. Wat een energieke elegantie, prachtig! Het raakt meer dan het wat cerebrale adagio uit de Suite voor orgel, hoewel ook hier Van der Matens spel het stuk volkomen recht doet. Goed dat zij de wereldpremière verzorgt van Louis Andriessens De goddelijke routine. Haar transparante, strakke spel laat de kleurenrijkdom ervan goed horen: de lichte melodieuze lijnen, de onrustige ritmische figuren die zo'n lijn inkleuren, de donkere deken van het pedaal. Verrassend, de duidelijk-

ke referentie aan draaiorgels, waar vader Hendrik ook van hield. Onmiskbare verwijzingen naar Bach in brede, zware orgelakkoorden, als herinneringen aan de tijd dat Louis naast zijn vader op de orgelbank zat. Baslijnen, midden- en bovenstem lijken soms los van elkaar te staan, maar dat is niet zo, er is alleen geen hiërarchie. De muziek dwaalt vervolgens verder af van de conventie, zonder ermee te breken. Aan het eind zwijgt de bas, blijft er één toon over tot een fluisterende dissonant en een aangrijpende, etherische slottoon van maakt. Een ontroerende opdracht aan een vader die duidelijk veel voor hem heeft betekend.

Klassiek

De goddelijke routine van Louis Andriessen, wereldpremière. Uitgevoerd door Gonny van der Maten orgel, Haarlem Voices o.l.v. Sarah Barrett en Joan Handels, dwarsfluit. Gehoord: zaterdag 16 september, kathedrale basiliek Sint Bavo aan de Leidsevaart.

Ynske Gunning